

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА

про стан викладання та рівень навчальних досягнень учнів

з образотворчого мистецтва у 1-7 класах

Комунального закладу «Артільський ліцей» Лозівської міської ради

Харківської області

Згідно річного плану роботи Комунального закладу «Артільський ліцей» Лозівської міської ради Харківської області на 2024/2025 навчальний рік протягом березня-квітня адміністрацією закладу вивчено та проаналізовано стан викладання і рівень навчальних досягнень учнів з образотворчого мистецтва у 1-7 класах.

Мета моніторингу: визначити якість організації та ефективність викладання образотворчого мистецтва у 1–7 класах, рівень сформованості художньо-естетичних компетентностей учнів, а також виявити сильні сторони й проблемні аспекти у змісті, методах та формах навчання для подальшого вдосконалення освітнього процесу.

Завдання моніторингу:

1. Проаналізувати відповідність змісту навчальних програм і планування вимогам Державного стандарту початкової та базової освіти.
2. Вивчити рівень засвоєння учнями ключових та предметних компетентностей з образотворчого мистецтва.
3. Оцінити ефективність використання вчителем методів, форм і засобів навчання, у тому числі цифрових технологій.
4. Визначити рівень мотивації учнів до художньо-творчої діяльності та участі у мистецьких проєктах.
5. Виявити проблемні аспекти в організації освітнього процесу з предмета.
6. Надати рекомендації щодо вдосконалення викладання образотворчого мистецтва в межах реалізації концепції НУШ.

У процесі моніторингу враховувалися такі аспекти:

- якість проведення дистанційних уроків;
- розвиток і формування ключових компетентностей;

- система опитування та оцінювання учнів;
- спрямованість навчального заняття на формування суспільних цінностей;
- використання цифрових ресурсів;
- рівень навчальних досягнень учнів;
- забезпеченість учнів підручниками;
- виконання вимог навчальних програм.

Звіт складений на основі узагальнених матеріалів відвіданих уроків образотворчого мистецтва, проведених індивідуальних бесід з педагогами щодо питань вдосконалення навчально-виховної та самоосвітньої роботи. Вивчено рівень навчальних досягнень учнів, проаналізовано стан матеріально-технічного і навчально-методичного забезпечення викладання предмету, рівень використання наявної бази, перевірено шкільну документацію, організацію позакласної роботи з предмета.

Навчальна програма «Образотворче мистецтво» реалізує вимоги освітньої галузі «Мистецтво» (змістова лінія «Образотворче мистецтво») Державного стандарту початкової загальної освіти та гармонійно поєднує навчально-виховний потенціал образотворчої культури з її естетично-мистецькою, зображально-моторною і творчо-діяльнісною складовими.

Мистецтво у старшій школі сприяє художньо-естетичному розвитку людини та стимулює готовність особистості брати участь у різних формах культурного життя суспільства. Таким чином, здійснюється виховання в учнів ціннісно-світоглядних орієнтацій у сфері мистецтва, розвиток комплексу ключових, міжпредметних і предметних компетентностей у процесі опанування художніх цінностей і способів художньої діяльності, формування потреби у творчому самовираженні та естетичному самовдосконаленні.

Кадрове забезпечення викладання образотворчого

№ з/п	Клас	ПІБ вчителя	Спеціальність та кваліфікація за дипломом	Кваліфікаційна категорія	Педагогічне звання	Стаж роботи	Нагородження за роботу з предмета	Рівень проведення уроків
-------	------	-------------	---	--------------------------	--------------------	-------------	-----------------------------------	--------------------------

1.	1	Бортник Валентина Артемівна	вчитель початкових класів	перша	-	35	Подяка Управління освіти Лозівської МР за високий професіоналізм та сумлінну працю, 2024 рік	Достатній
2.	2	Крецу Світлана Василівна	вчитель початкових класів	перша	-	30	-	Достатній
3.	3	Шмакова Надія Миколаївна	вчитель початкових класів	перша	-	12	-	Достатній
4.	4	Голтвяніченко Оксана Василівна	вчитель початкових класів	перша	-	32	-	Достатній
5.	5-7	Вознюк Ольга Володимирівна	вчитель біології та основ здоров'я	перша	-	8	Подяка Управління освіти Лозівської МР за високий професіоналізм та сумлінну працю, 2024 рік	Достатній

Програмове, навчально-методичне забезпечення викладання образотворчого мистецтва

Співбесіда, проведена з учителями, засвідчила їх обізнаність з навчальними програмами, вимогами щодо освітньої підготовки школярів на різних рівнях теми та кожного уроку зокрема, критеріями оцінювання результатів навчання учнів. Через систему методичної та самоосвітньої роботи педагоги активно працюють над підвищенням свого фахового та методичного рівнів, поповненням багажу знань з питань педагогіки та психології.

Викладання образотворчого мистецтва здійснюється відповідно:

- для 1-2 класів - Типової освітньої програми, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. (затверженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22);

- для 3-4 класів - Типової освітньої програми, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. (затверженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22);
- для 5-6 класів - Модельної навчальної програми «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.) (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795);
- для 7 класу - Модельної навчальної програми «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М.) (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090)

У кожному з цих навчальних планів на образотворче мистецтво виділено по 1 годині на тиждень.

Кожен з вчителів, які викладають образотворче мистецтво має інструктивно-методичні рекомендації щодо вивчення образотворчого мистецтва у початковій та основній школі у 2024/2025 навчальному році.

У всіх перевірених класах програмне забезпечення відповідає типу навчального закладу та робочому навчальному плану.

У 2024/2025 навчальному році стан забезпечення школи підручниками з образотворчого мистецтва для 1-7 класів складає 100%.

Кабінет образотворчого мистецтва відсутній.

Календарне планування педагогами складено відповідно до діючих програм. Навчальний матеріал розбитий за темами, систематично ведеться поурочне планування.

Відповідно до рішення педагогічної ради від 30.08.2024, протокол № 1, результат оцінювання особистісних надбань учнів у 1-4 класах виражати вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання учня/учениці у 1-3 класах - вербальною оцінкою, у 4 класі – рівневою оцінкою. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 5-7 вчителем здійснюється відповідно до Державного

стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 № 898; рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання», листа Міністерства освіти і науки України від 14.03.2025 № 1/4895-25 «Про окремі питання оцінювання результатів навчання».

Аналіз дистанційного навчання з учнями 1-7 класів

Учителі початкових класів творчо здійснюють викладання курсу образотворчого мистецтва, значну увагу приділяють обґрунтованому вибору оптимальних методів навчання з урахуванням можливостей даного класу, успішно здійснюють міжпредметні зв'язки.

Відвідані уроки підтвердили, що вчителями початкових класів ШМАКОВОЮ Надією, БОРТНИК Валентиною, ГОЛТВЯНІЧЕНКО Оксаною, КРЕЦУ Світланою доцільно визначаються та належно реалізуються навчальні, виховні та розвивальні завдання.

Ресурси, які використовують вчителі для організації дистанційного навчання з образотворчого мистецтва:

1. Google Classroom, Meet - для створення курсів, завдань та проведення онлайн-уроків;
1. інтерактивні ресурси (LearningApps.org, Wordwall);
2. відеоуроки та творчі канали: YouTube-канали («Малюємо разом», «Творча студія Левченко», «Арт-Клуб для дітей», EdEra Kids);
3. онлайн-галереї та віртуальні музеї (Національний художній музей України, Музей Івана Гончара, Музей Шевченка).

Методична підготовка вчителів на достатньому рівні, що дає змогу проводити уроки з достатньо високим темпом, оптимально застосовувати словесні (розповідь, пояснення, бесіди), наочні, практичні методи фронтальні, індивідуальні форми навчальної роботи з учнями, раціонально використовувати кожну хвилину уроку,

проводити диференціацію та індивідуалізацію навчальної діяльності учнів упродовж навчального процесу. Учителі творчо використовують інтерактивні методи навчання, ігрові моменти на уроках.

При перевірці виявлено, що вчителі достатню увагу приділяють розвитку творчого мислення та фантазії учнів, практичних умінь і навичок, використовують міжпредметні зв'язки, виховні моменти, вправи розвиваючого характеру. З метою раціонального використання часу на уроці доцільно запроваджувати в практику роботи інформаційні технології з використанням комп'ютерних презентацій.

Аналіз стану ведення класних журналів виявив, що вчителі початкових класів в цілому дотримуються Інструкції щодо заповнення Класного журналу для 1-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів.

Учні 1-4 класів не оцінюються. Усі вчителі дотримуються правил техніки безпеки під час проведення навчальних занять, відповідно до діючого Положення проводять цю роботу з учнями.

Учитель образотворчого мистецтва 5-7 класів ВОЗНЮК Ольга не фахівець, але систематично займається самоосвітою та пройшла курси підвищення кваліфікації у 2024 році. Ретельно готується до уроків. Роботу веде згідно з календарним і поурочним плануванням. Практикує роботу з фарбами, олівцями. Школярі вчаться малювати натюрморти, ілюстрації до казок. Систематично ознайомлює вихованців із видами і жанрами мистецтва. Роботу на уроках іноді організовує на основі врахувань учнів, їхніх індивідуальних особливостей. У своїй роботі виховує в дітей естетичні смаки та погляди на принципах народної естетики та на кращих надбаннях цивілізації, що дозволяє примножувати культурно-мистецькі надбання народу.

ВОЗНЮК Ольга виклад навчального матеріалу тісно пов'язує з історичним минулим і сьогоденням, ознайомлює учнів із цікавими фактами з життя видатних художників. Учитель коректно вказує на неточності, допущені в практичній роботі та відзначити позитивні якості навіть у незакінченій роботі (цікавий задум учня,

вдале кольорове рішення, тощо). Добре поєднується поточне, підсумкове оцінювання.

Дистанційне навчання з образотворчого мистецтва організоване системно. Вчитель використовує різноманітні цифрові платформи (Google Classroom, Meet) для проведення уроків і комунікації з учнями. Матеріали уроків цікаві, інтерактивні та адаптовані до онлайн-формату.

Ресурси, які використовує вчитель для організації дистанційного навчання з образотворчого мистецтва:

1. Всеосвіта, На Урок – інтерактивні тести, вебквести, конкурсні завдання з образотворчого мистецтва;
2. Відеоуроки та канали (YouTube: «Уроки малювання з Оксаною Мартинюк», «Art for Kids Hub», «Creative School», EdEra Kids);
3. Ресурси з історії мистецтва та віртуальні музеї (Google Arts & Culture, WikiArt, Національний художній музей України, Мистецький Арсенал);
4. Інтерактивні платформи та тести (LearningApps.org, Wordwall).

Позитивні сторони:

- використання презентацій, відеоуроків та інтерактивних вправ для залучення учнів;
- залучення сучасних технік (бріколаж, дудулінг, цифровий живопис);
- надання інструкцій у доступній формі та демонстрація етапів виконання завдань;
- можливість для учнів самостійно опрацьовувати матеріал і працювати у власному темпі;
- організація онлайн-виставок творчих робіт, що підтримує мотивацію.

Труднощі, які виникають під час роботи:

- не завжди стабільний інтернет-зв'язок у всіх учнів;
- важче здійснювати миттєвий контроль і корекцію творчих робіт під час їх виконання;

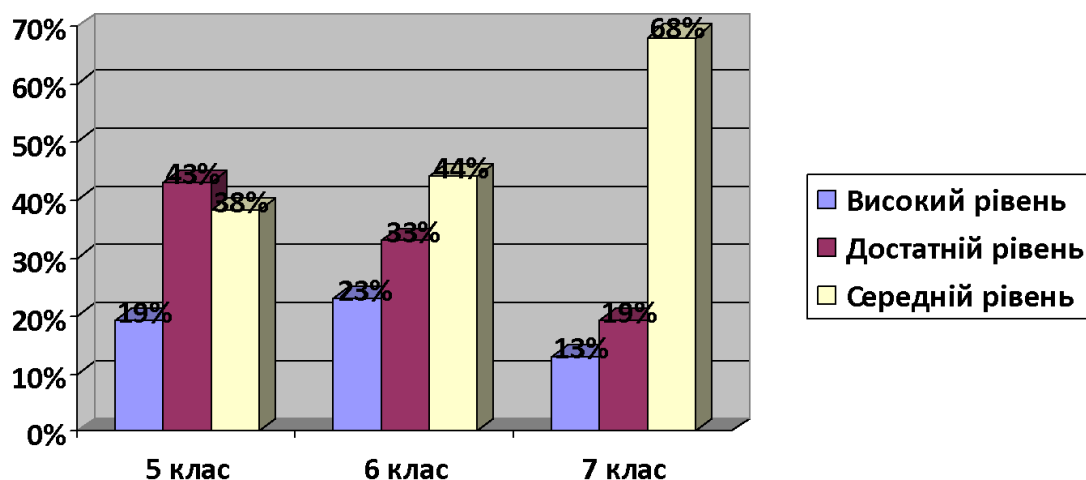
- обмеження у використанні матеріалів та інструментів (не всі учні мають необхідні художні засоби вдома).

Більшість учнів активно долучалися до виконання творчих завдань, проявляли інтерес до тем мистецтва різних епох та напрямів. Однак спостерігалася нерівномірність у рівні залучення, особливо серед дітей, які потребують додаткової підтримки.

Рекомендації, які надані вчителям образотворчого мистецтва 1-7 класів:

- розробляти більше завдань, які можна виконувати з доступних матеріалів;
- активніше використовувати відеоінструкції та покрокові майстер-класи;
- залучати учнів до взаємооцінювання робіт через онлайн-опитування чи обговорення;
- проводити короткі консультації в онлайн-форматі для допомоги тим, хто потребує додаткового пояснення.

Моніторинг навчальних досягнень учнів 5-7 класів за підсумковими роботами (ГР1, ГР2, ГР3) показав наступні результати:



Результативність роботи з обдарованими та здібними учнями за останні 5 років:

2025 рік: Обласний фестиваль дитячої творчості, присвячений Дню вшанування учасників бойових дій на території інших держав «Військова звитяга очима дітей» (подяки за участь – ВОЗНЮК Єві, БОГДАНОВІЙ Аліні, ОЛІЙНИК Кірі);

2024 рік: XI конкурс плакатів, коміксів та поробок на екологічну тематику НТУ «ХП» (номінація «Плакат») (I місце ВОЗНЮК Єва, ПОМАЗАН Орина, ВОЗНЮК Альбіна);

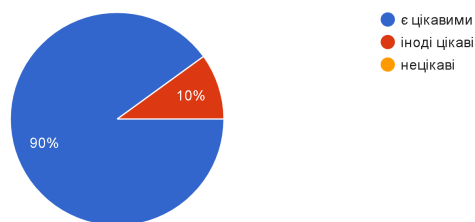
2023 рік: «Екодія на захист первоцвітів» Харківського обласного палацу дитячої та юнацької творчості (сертифікат учасника ВОЗНЮК Альбіна); X конкурс плакатів, коміксів та поробок на екологічну тематику НТУ «ХП» (номінація «Плакат») (I місце - ВОЗНЮК Альбіна, сертифікат учасника – АРТЕМЕНКО Дар'я);

2022 рік: Конкурс малюнків «Збережімо ґрунти рідної України» (дипломи учасників – ВОЗНЮК Альбіна, АРТЕМЕНКО Дар'я, ГАЛІЧЕНКО Віолета).

Проводилося анкетування учнів з метою визначення ставлення вчителів до дітей, об'єктивності оцінювання та професійної майстерності вчителя. В опитуванні взяло участь 20 учнів 5-7 класів. Результати анкетування в діаграмах:

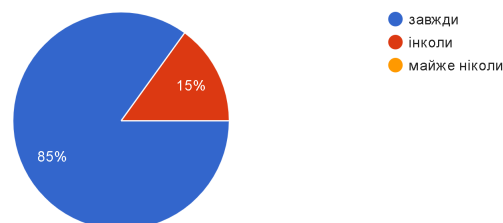
1. Знання, що я отримую на уроках "Образотворче мистецтво"...

20 відповідей



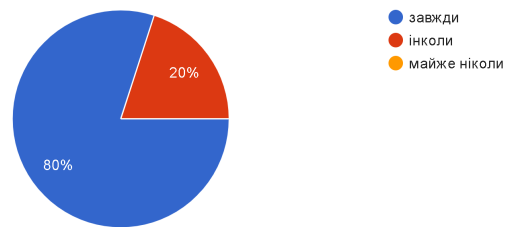
2. Наші учителі у ставленні до учнів справедливі...

20 відповідей



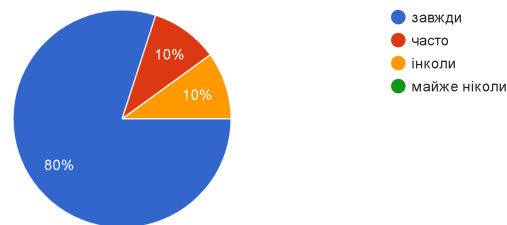
3. Наші вчителі ставляться до кожного учня з урахуванням його особливостей...

20 відповідей



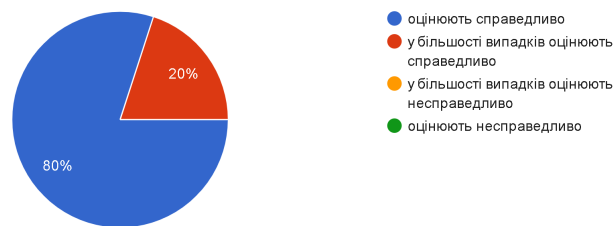
4. Учителі в нашій школі пояснюють свій матеріал зрозуміло...

20 відповідей



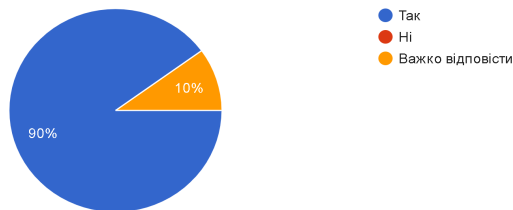
5. На скільки вчителі справедливо оцінюють Ваші навчальні досягнення?

20 відповідей



6. Чи задовольняє вас викладання у школі?

20 відповідей



З отриманих результатів можна зробити висновок, що більшість учнів вважають:

- знання, які вони отримують на уроках «Образотворче мистецтво» є цікавими;
- вчителі у ставленні до учнів – справедливі;
- вчителі реалізують індивідуальний підхід до учнів;
- пояснюють навчальний матеріал доступно;

- в оцінюванні навчальних досягнень учнів учителі об'єктивні.

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Вчителям образотворчого мистецтва постійно:

1. З метою раціонального використання часу на уроці запроваджувати в практику роботи інформаційні технології з використанням комп'ютерних лекцій та комп'ютерних презентацій.
2. Активізувати роботу щодо виявлення та підтримки обдарованих дітей із залученням учнів до участі в різноманітних конкурсах з образотворчого мистецтва.
3. З метою раціонального використання часу більше уваги приділяти практичній роботі учнів.

Директор КЗ «Артільський ліцей»

Ольга ЗАРУБА